

Menukaart Zon op Parkeerplaatsen

wat nu al kan

Eigen vastgoed

Neem zelf het initiatief voor (pilot)-projecten of stel het eigen vastgoed actief beschikbaar voor een project

Betrek zo snel mogelijk collega's van RO, Vastgoed en Verkeer

Wees je er van bewust dat het moeilijk is de businesscase rond te krijgen. De constructie van de carport brengt extra kosten met zich mee t.o.v. andere vormen van grootschalige PV

Vraag, in het kader van lokaal eigendom, lokale energie-coöperatie(s) om het project (mede) te begeleiden of organiseer een maatschappelijke tender voor de uitvoering

Help zo nodig bij het verzilveren van koppelkansen, bijvoorbeeld met andere beleidsterreinen

Coöperatieve ontwikkelaar

Zet in op het stimuleren van coöperatief ontwikkelde projecten waarbij de eigen bewoners de mogelijkheid hebben om te participeren en de opbrengsten en kennisopbouw de eigen omgeving ten goede komen

Help zo nodig en mogelijk bij (het vinden van) financiering, vooronderzoeken en/of garantstellingen

Faciliteer waar mogelijk en wenselijk

Help zo nodig bij het verzilveren van koppelkansen

Commerciële ontwikkelaar

Stuur op een wenselijke ontwikkeling voor wat betreft landschappelijke inpassing, procesparticipatie en lokaal eigendom bij commercieel ontwikkelde projecten.

Zorg in een vroeg stadium voor een **anterieure overeenkomst** waarin wensen worden opgenomen over landschappelijke inpassing, procesparticipatie, lokaal eigendom en koppelkansen

Koppel de ontwikkelaar zo vroeg mogelijk aan lokale energiecoöperatie(s)

Faciliteer waar mogelijk en wenselijk

Help zo nodig bij het verzilveren van koppelkansen

borgen in beleid

Beleidskader

Stel een beleidskader solar-carports of neem het als apart onderdeel op in al bestaande beleidskaders

Neem hierin o.a. op de eisen van procesparticipatie, landschappelijke inpassing en lokaal eigendom

Omgevingsvisie

Neem solar-carports op in de Omgevingsvisie en het Omgevingsbeleid

Neem hierin o.a. op eisen van procesparticipatie, landschappelijke inpassing lokaal eigendom

Bestemmingsplan

Zorg dat solar-carports een duidelijke plek hebben in bestemmingsplannen.

Bezie of de huidige bestemmingsplannen van parkeerterreinen de ontwikkeling van solar-carports toelaten en/of onwenselijke drempels opwerpen.

Maak het bestemmingsplan van parkeerterreinen in overeenstemming met de wens om solar-carports te ontwikkelen

Ruimtelijke procedure

Zorg ervoor dat ruimtelijke procedure duidelijk zijn voor bewoners en initiatiefnemers.

Zorg ervoor dat alle relevante afdelingen van de gemeente goed op de hoogte zijn van de ruimtelijke procedure voor solar-carports

Faciliteer waar mogelijk en wenselijk

Deze menukaart is bedoeld als wegwijzer voor gemeenten die zonnepanelen op parkeerplaatsen in hun gemeente willen (laten) realiseren. Welke stappen kan je als gemeente zetten om aan de slag te gaan met die doelstelling? De constructie van een overkapping brengt extra uitdagingen met zich mee qua landschappelijke inpassing en het rond krijgen van de businesscase. Iedere gemeente heeft een ander startpunt en een eigen context. De mogelijkheden die je als ambtenaar hebt, zijn daarvan afhankelijk. Deze menukaart is dus niet bedoeld als een stappenplan dat iedereen moet doorlopen, maar als inspiratiebron voor de verschillende mogelijkheden en niveaus waar je mee aan de slag kunt gaan. Dit overzicht is niet uitputtend, maar richt zich op de hoofdlijnen waar iedere gemeente mee kan starten.

Deze menukaart is ontwikkeld als onderdeel van een haalbaarheidsonderzoek in de Kop-gemeenten uitgevoerd door de Participatiecoalitie Noord-Holland. Wil je hier praktisch mee aan de slag? De Participatiecoalitie Noord-Holland heeft meer informatie, goede voorbeelden en aanbevelingen verzameld.

Menukaart Zon op Parkeerplaatsen

De Menukaart Zon op Parkeerplaatsen helpt gemeenten inzicht te krijgen in de kansen en belemmeringen rond de ontwikkeling van solar-carports. Ook kan het een gemeente op weg helpen die zelf ambities heeft om duurzame energie op te wekken boven parkeerterreinen of te maken krijgt met initiatiefnemers die wat willen, of dat nou door bewoners, coöperatief of door een commerciële ontwikkelaar is. Waar moet een gemeente zoal op letten? Naast het schema van de Menukaart vindt u hieronder nog enkele tips en toelichting.

Neem zelf initiatief...

Uit ons onderzoek blijkt dat voor wat betreft het overkappen van grote parkeerplaatsen de overheid voor een groot deel aan zet is. De meeste grote parkeerplaatsen zijn namelijk in eigendom en/of beheer bij overheden, met name gemeenten. Verder blijkt dat van de (nog) weinige succesvolle gerealiseerde solar-carports in Nederland de overheid in alle gevallen een trekkersrol heeft gehad. Uit ons onderzoek blijkt dat het belangrijk is om hiervoor ook echt iemand vrij te maken en de juiste expertise in huis te hebben.

... en ondersteun initiatieven van anderen

Regelmatig wordt de overheid – al dan niet terecht – ervaren als remmende factor bij het ontwikkelen van solar-carports, zo blijkt uit ons onderzoek. Ook als ambtelijke organisatie is het pionieren als er een partij een solar-carport wil ontwikkelen. Zorg dat het voor initiatiefnemers, of dat nou bewoners, commerciële ontwikkelaars, terreineigenaren of lokale energie-coöperaties zijn, duidelijk is welke regels er gelden, wie de contactpersonen in de gemeente zijn en welke procedures en kosten zij vanuit de gemeente kunnen verwachten (leges). Blijf in gesprek met de initiatiefnemer(s). Maak ook hiervoor iemand vrij en zorg dat je de juiste expertise in huis hebt.

Denk na over de financiering-uitdaging

De businesscases van solar-carports zijn (nog) niet sterk. De bijkomende kosten van de constructie wegen hierbij zwaar mee. Het is veel pionieren. Overheden kunnen hierbij tegemoetkomen door beschikbare regelingen goed inzichtelijk te maken, specifieke regelingen voor solar-carports te initiëren, financieel te participeren of garant te staan voor leningen, waardoor een lager rentepercentage kan worden behaald. Zeker bij het verzilveren van koppelkansen is creativiteit qua financiering meestal noodzakelijk.

Denk ook na over mogelijke combinaties met parkeergelden en inkomsten uit laadvoorzieningen.

Neem (ruimtelijke) beperking zoveel mogelijk weg en ontwikkel duidelijk beleid

Zelfs als alle lichten op groen staan is de ruimtelijke procedure en het verkrijgen van de vergunning nog een hele klus. Wees dit voor, door in bestemmingsplannen nu al ruimte te maken, specifiek voor solar-carports. Doe dit zo min mogelijk per locatie, maar zoveel mogelijk voor een geheel gebied. Beschrijf de inpassingseisen die hierbij gehandhaafd moeten worden, wees duidelijk, maar wees je er van bewust dat te veel eisen een ontwikkeling financieel onaantrekkelijk of zelfs onmogelijk kunnen maken.

Help koppelkansen te verzilveren

Bepaalde koppelkansen liggen bij solar-carports projecten voor de hand. Denk aan versterken van het landschap, (financieel) bijdragen aan biodiversiteit, het opruimen van parkeerplaatsen en het stimuleren van duurzame mobiliteit (met bv. laadmogelijkheden). Combinaties met slim laden of opslag kunnen een bijdrage leveren aan het ontlasten van het net. Het verzilveren van dit soort koppelkansen is echter niet zomaar geregeld. Veelal kost het meer tijd en geld. Geld dat de toch al dunne businesscase van een solar-carport niet biedt. De gemeente kan helpen met dit soort koppelkansen, onder meer door te helpen ze te identificeren en door te helpen ze te financieren. Misschien zijn er door de koppelkans fondsen/middelen beschikbaar vanuit andere beleidsterreinen (infra, natuur en landschap), kan de gemeente garant staan voor een bepaalde lening, of kan de gemeente de (coöperatieve) projectontwikkelaar helpen met het vinden van subsidie(s).

Wees creatief

Wat vooral blijkt uit een analyse van gerealiseerde carports in Nederland is dat ze bijna alle een andere weg hebben bewandeld. Zowel qua initiatiefnemer, qua ontwerpkeuzes als qua financiering hebben alle solar-carports een totaal eigen profiel. Er is dus (nog) niet echt sprake van een standaard-werkwijze om een solar-carport te ontwikkelen. Het is echt maatwerk, wees daarbij creatief. Hobbels zitten niet op de weg, ze zijn de weg!